

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 475/2011-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. decembra 2011 predbežne prerokoval sťažnosť D. N., P., Ľ. N., P., a L. N., P., zastúpených advokátkou JUDr. M. K., Advokátska kancelária, P., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Piešťany v konaní vedenom sp. zn. 7 D/165/2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť D. N., Ľ. N. a L. N. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. augusta 2011 doručená sťažnosť D. N., Ľ. N. a L. N. (ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietali porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa

čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Piešťany (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 7 D/165/2008.

2. Sťažovatelia v sťažnosti uviedli, že sú ako oprávnení dedičia po poručiťovi Ing. J. N. účastníkmi dedičského konania vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 7 D 165/2008. Podľa sťažovateľov je okresný súd v celom konaní nečinný. Sťažovatelia poukázali na skutočnosť, že hoci okresnému súdu bolo oznámené jedným z nich, že poručiť mal majetok, okresný súd aj napriek tomu dedičské konanie zastavil uznesením sp. zn. 7 D 165/2008 z 25. júna 2010. Sťažovatelia preto podali sťažnosť ústavnému súdu, o ktorej bolo rozhodnuté nálezom sp. zn. III. ÚS 450/2010 z 3. mája 2011. Týmto nálezom ústavný súd zrušil uznesenie okresného súdu z 25. júna 2010, následkom čoho preto dedičské konanie po poručiťovi stále prebieha a okresný súd by vo veci mal efektívne konať. Napriek tomu však podľa sťažovateľov okresný súd nekoná, celé konanie na okresnom súde je „... *tvorené jedným nádherným súvislým priedahom*“.

3. Sťažovatelia preto navrhli, aby ústavný súd rozhodol o ich sťažnosti nálezom ktorým vysloví, že postupom okresného súdu bolo porušené ich základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a prikáže okresnému súdu konať bez priedahov. Sťažovatelia zároveň navrhujú, aby im ústavný súd priznal primerané finančné zadosťučinenie v sume 2 000 € pre každého zo sťažovateľov, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia pred ústavným súdom.

II.

4. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

5. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán (všeobecný súd) porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, IV. ÚS 390/08). Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na konanie bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo vôbec uvažovať o zbytočných prietáhoch (napr. IV. ÚS 331/04).

6. Predmetom sťažnosti je sťažovateľmi namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v konaní okresného súdu vedenom pod sp. zn. 7 D 165/2008.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy má každý právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Ako sťažovatelia sami uvádzajú, okresný súd uznesením z 25. júna 2010 konanie vo veci samej zastavil. Proti tomuto uzneseniu odvolanie nebolo prípustné, a teda dedičské konanie po poručiťovi bolo skončené. Ústavný súd však nálezom sp. zn. III. ÚS 450/2010 z 3. mája 2011 okrem iného zrušil uznesenie okresného súdu z 25. júna 2010 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Nález ústavného súdu z 3. mája 2011 bol doručený právnej zástupkyňi sťažovateľov 1. júla 2011 a právoplatnosť a vykonateľnosť nadobudol 4. júla 2011. Z toho vyplýva, že až od uvedeného dátumu, t. j. od 4. júla 2011 dedičské konanie opätovne prebieha na okresnom súde. Sťažnosť sťažovateľov bola ústavnému súdu doručená 25. augusta 2011 a na poštovú prepravu bola podaná 22. augusta 2011. V čase podania sťažnosti ústavnému súdu prebiehalo dedičské konanie na okresnom súde celkovo tri roky.

Pri skúmaní opodstatnenosti sťažnosti, ktorou sa namieta porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, prihliada ústavný súd na to, že odmietnuť sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú možno okrem iného v prípade, keď zistí, že postup všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prietahmi, ktoré možno kvalifikovať ako zbytočné prietahy podľa uvedeného článku ústavy (napr. II. ÚS 199/02, I. ÚS 197/03, IV. ÚS 296/04).

Ústavný súd považuje za potrebné pripomenúť, že z jeho stabilizovanej judikatúry vyplýva, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 57/01, I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02, I. ÚS 48/03, I. ÚS 154/03). Ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe ešte nemusí zakladať

porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 124/05). Na kratšie obdobia nečinnosti všeobecného súdu ústavný súd spravidla prihliada len vtedy, keď sa vyskytli opakovane a zároveň významným spôsobom ovplyvnili celkovú dĺžku súdneho konania (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 39/00, I. ÚS 57/01).

7. Po oboznámení sa so sťažnosťou, ako aj stavom konania ústavný súd nezistil v postupe okresného súdu také prietahy, ktoré by mali za následok porušenie základného práva sťažovateľov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. V čase podania sťažnosti ústavnému súdu totiž konanie na okresnom súde prebiehalo tri roky. Takáto dĺžka konania objektívne sama osebe ešte nevyvoláva pochybnosť o možnosti vyslovenia existencie zbytočných prietáhov v konaní, ktoré zatiaľ ako celok zodpovedá dobou svojho trvania času, v ktorej je ešte možné uzavrieť dedičské konanie.

Vychádzajúc z doterajšej stabilnej judikatúry ústavného súdu treba poukázať na to, že v prípade, keď ústavný súd zistil, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, nevyslovil porušenie základného práva zaručeného týmto článkom ústavy (napr. II. ÚS 57/01), prípadne návrhu buď nevyhovel (napr. I. ÚS 11/00), alebo ho odmietol ako zjavne neopodstatnený (napr. I. ÚS 41/01, I. ÚS 57/01, III. ÚS 59/05).

Ústavný súd preto dospel k záveru, že sťažnosť sťažovateľov je potrebné odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

8. Keďže sťažnosť bola odmietnutá v celom rozsahu, ústavný súd už nerozhodoval o ďalších požiadavkách sťažovateľov (prikázanie okresnému súdu konať vo veci, priznanie primeraného finančného zadosťučinenia a priznanie náhrady trov právneho zastúpenia), pretože rozhodovanie o nich je viazané na predchádzajúce vyslovenie porušenia základných práv alebo slobôd sťažovateľov.

9. Ústavný súd v závere pripomína, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby po splnení všetkých zákonom predpísaných náležitostí sťažovateľa v tejto veci v prípade zotrvania na stanovisku, že postupom okresného súdu v nej dochádza k zbytočným priet'ahom, predložili ústavnému súdu novú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. decembra 2011